



ZOET DOET GOED

Het is een gespetter van jewelste bij de rietkragen.
Ik kijk nog vlug de plas over en loop
daarna in hoog tempo naar de auto.
Omkleden, **ik wil het water in**, zo snel mogelijk.

Altijd weer een uitdaging,
de waterlelies samen
met een typisch Hollands
onderwerp.

Zo af en toe is het wel lastig kiezen tussen zoet water óf de Oosterschelde, waarom komen veel mooie dingen toch vaak tegelijkertijd? Zeedonderpadden, snoekbaars, snotolven, brasem, pijlintvissen, stekelbaarsjes, sepia's, karper. Vervelen is er niet bij, wat een geweldige tijd om te duiken. De dagen worden merkbaar langer, de zon schijnt uitbundig en de watertemperatuur heeft al een aangename 16 graden. Dit is het paaimoment voor de brasems en karpers die als een dolle door het riet vliegen - wat een enorme stofbende tot gevolg heeft. Doorgaans is dit de periode dat je ze het beste kunt benaderen maar... dan nog valt het niet mee om ze te fotograferen. Geduld én geluk heb je beide nodig. Bij brasem, *Abramis brama*, komen de mannetjes in groten getale iets eerder naar de rietkragen om een geschikte paaiplek te veroveren. De vrouwtjes zijn wel in de buurt, maar laten zich nog even niet zien tussen het riet; zij komen iets later voor de paai. Mannetjes zijn donkerder en hebben duidelijk zichtbare paaipukkels, de vrouwtjes zijn meer bronskleurig en de aanwezigheid van haar kuit is goed te zien in de vorm van haar dikke buik. Ik lig bij een mannetjesbrasem die overduidelijk van plan is binnenkort dit stukje riet als zijn paaiplek aan te bieden aan het vrouwtje. Druk zwemt hij

rond om de andere mannetjes weg te houden. Mij ziet hij niet als indringer en ik neem de tijd om zijn gedrag gade te slaan. Zo kan ik de timing voor de foto proberen in te schatten. Wat een mooie vis met zijn hoge rug en lange anaalvin. En al die paaipukkels, niet alleen op de kop, maar overal. Hij krijgt geen tel rust, dan links en dan weer rechts: een provocerend mannetje dat het op zijn rietstengels heeft gemunt. Een waar schouwspel speelt er zich voor mijn masker af, geweldig om dit zo te zien. Enige afstand moet ik wel bewaren om hem niet te verstoren of verjagen. En dan zwemt hij uiteindelijk binnen het bereik van mijn camera-instellingen. De paaiperiode van de brasem is een prachtig spektakel. Veel tijd om dit te volgen heb je niet, slechts enkele dagen per jaar. Zo zie je niets en met enkele dagen zie je scholen brasem in het ondiepe. Zo snel ze komen, zo snel zijn ze ook weer verdwenen en is de rust teruggekeerd in het riet. Brasem kent geen broedzorg, trekt weer in scholen weg na de paai en laat zich daarna moeilijk benaderen door ons duikers. In het najaar wil het soms nog eens lukken wanneer ze foerageren en zich volvreten voor de winter.

DRUKTEMAKERS

Een zoetwatervis die je ook beter kunt vinden en benaderen in hun paaiperiode,

is de snoekbaars *Sander lucioperca*. Deze roofvis beschermt zijn paaiplek erg fel - de zogenaamde burcht - wanneer de eieren zijn afgezet. Hoe groot de bezoeker ook is, aanvallen zal hij. Het is een hij, want het mannetje is degene die de eieren beschermt totdat deze zijn uitgekomen. Snoeken en baarzen zijn het hele jaar door aanwezig en goed te benaderen, die zijn doorgaans niet zo schuw en laten je wel toe met fotograferen. Baarseieren zijn duidelijk herkenbaar in het voorjaar, het lijken flappen van vitrage die aan takken of obstakels hangen. Het driedoornige stekelbaarsje, *Gasterosteus aculeatus*, is een ander verhaal. In de paaitijd krijgt het mannetje een prachtige outfit met zijn blauwe ogen en rode kleuren, maar wat een druktemakers. Voor het fotograferen is er geen tel een rustig moment, hij is constant in beweging om zijn nestje te bouwen. En dan de karpers en de zeelt, zij komen ook weer volop in beweging na de winterpauze. Op dit moment van schrijven zijn de waterplanten op zijn mooist en het fotograferen van waterlelies of half/halfopnames is een geweldig leuke vorm van onderwaterfotografie. Meer dan genoeg te zien dus in de zoetwaterplassen en het jaartje 2017 is nog lang. Wie weet wat er nog meer voor mijn duikmasker komt.



Het fort bewaken - in dit geval zijn burcht - neemt de snoekbaars heel serieus.



Takken onder water, daar hangen snoeken graag wat rond.



Strepen en mooie kleuren, een prachtige roofvis die baars.



Baarseieren als slierten vitrage.



Nee, deze brasem heeft geen last van een zware vorm van jeugdpuistjes: dit zijn paaipukkels!



In de paaitijd valt de driedoornige stekelbaars flink op met zijn felblauwe kijkers en rode kleuren.



Weinig wind en een zonnetje heb je nodig voor een half/halfopname.